

A Kúria a Független Rendőr Szakszervezet Központi Koordinációs Iroda Jogsegélyszolgálatára (ügyintéző: ... jogtanácsos által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságon 3.M.154/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.21.067/2010/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.21.067/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a rendőr törzsszászlós felperes az ... Rendőrkapitányság hivatásos állományában teljesített szolgálatot körzeti megbízott beosztásban. Az alperes a 2010. január 11-én kelt ... számú határozatával a Hszt. 68. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt kötelezettség megsértése miatt a Hszt. 123. § (1) bekezdés d) pontja alapján egy fizetési fokozattal egy évre való visszavetés fenytéssel sújtotta, amelynek a végrehajtását egy év próbaidőre felfüggesztette. A határozat indokolása szerint a felperes - az egyébként jogszerű intézkedése során - a személyazonosságának igazolását megtagadó személlyel szemben szakszerűtlenül alkalmazott előállítást, mivel az igazoltatás során jelen voltak az igazoltatott személy intézkedést kérő hozzátartozói, akik a helyszínen meg tudták volna adni az előállított személy adatait, így a személyazonossága

egyszerűbb, az érintettre kisebb korlátozással járó módon is megállapítható lett volna. A felperes ezáltal megsértette a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 15. § (2) bekezdését, a 29. § (4) bekezdését, valamint a 33. § (2) bekezdését, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 43. § (2) bekezdését.

A felperes a fenytést megállapító határozat elleni panaszának elutasítását követően benyújtott keresetében kérte a határozatok hatályon kívül helyezését, ennek hiányában pedig enyhébb fenytés alkalmazását.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság a 3.M.154/2010/4. számú ítéletével az alperes 1900/103/7-7/10.Fe. panaszt elutasító határozatát a fegyelmi fenytés kiszabásáról szóló 19060/103/30/2009. számú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest 50.000 forint perköltség megfizetésére. Az eljárási illetékről úgy rendelkezett, hogy az állam viseli.

A munkaügyi bíróság ítéletének indokolása szerint az alperes tévesen értelmezte az igazoltatásra vonatkozó szabályokat. A felperes terhére rótt cselekmény során nem igazoltatásról, hanem az igazolás megtagadásáról volt szó, amely esetben nem alkalmazható az Rtv. 29. § (2) bekezdésének utolsó mondata, speciális szabályként az Rtv. 29. § (4) bekezdését kellett alkalmazni, így a felperes intézkedése az előállítás kapcsán szakszerű volt, az akkor lett volna szakszerűtlen, ha retorzió nélkül hagyja az intézkedés alá vont személy passzív ellenszegülését.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság az 1.Mf.21.067/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. Az alperes elsőfokú perköltségben történő marasztalását mellőzte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 25.000 forint első- és másodfokú perköltséget. A fellebbezési illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A másodfokú ítélet indokolása szerint az Rtv. 29. § (2) bekezdése és a (4) bekezdése egymástól részben eltérő tényállást tartalmaz, mivel az első esetben az igazoltatott nem tudja, a másik esetben pedig nem akarja magát igazolni. Ez utóbbi esetben is csak akkor van lehetőség a (4) bekezdésben foglaltak szerint az előállításra, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható. A felperes a peradatok szerint ismerte az igazoltatott személyt, az igazoltatásnál jelen voltak az igazoltatott hozzátartozói is, akiktől nem kért tájékoztatást e tárgykörben. A személyi adatok más módon történő beszerzésének elmulasztása miatt a felperes szakszerűtlenül intézkedett, amikor előállította a rendőrőrsön a

felperest. A felperes másodlagos kereseti kérelmét azért nem találta megalapozottnak a másodfokú bíróság, mert álláspontja szerint az alperes helytállóan értékelte a fenytés kiszabása során a felperessel szemben korábban folytatott fegyelmi eljárásokat, olyan körülményt pedig, ami enyhítő körülményként lett volna értékelhető, a felperes nem adott elő.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján, a felperes keresetének megfelelően a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a fenytés mértékének enyhítését, valamint az alperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet helytelenül értelmezte az Rtv. 29. § (2) bekezdését a 33. § (2) bekezdés a) pontjával összefüggően. Az előállítás szabályai speciálisak az igazoltatás általános szabályaihoz képest, nincs olyan visszautaló szabály, ami alapján az igazoltatás miatt történő előállítás esetében az igazoltatás szabályait figyelembe kellene venni. Ettől függetlenül is az igazoltató rendőr mérlegelési jogkörébe tartozik az arról történő döntés, hogy elfogadja-e az igazoltatás során az ismert személyazonosságú személy közlését, erre vonatkozó kötelezettsége a jogszabály alapján nincs. Jelen esetben az igazoltatott megtiltotta a hozzátartozók számára, hogy az adatait a rendőrökkel közöljék. Álláspontja szerint értékelnie kellett volna a másodfokú bíróságnak azt is, hogy a családon belüli agresszió miatt kellett a felperesnek intézkednie, az intézkedése alkalmas volt az igazoltatást megtagadó személy lecsillapítására.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Tévesen hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy az előállítás szabályai speciálisak az igazoltatás szabályaihoz képest, ezért az utóbbi szabályokat az előállítás kapcsán nem lehetett volna alkalmazni.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja. Az előállítás egyik lehetséges esete tehát az igazolás megtagadása. Helytállóan mutatott rá a másodfokú bíróság

arra, hogy az erre az esetre vonatkozó eljárás szabályait az Rtv. 29. § (4) bekezdése tartalmazza olyan módon, hogy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén biztosítja az előállítás lehetőségét, de csak akkor, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható.

Ugyanakkor a (4) bekezdés sem csupán az igazolás megtagadásának következményeként engedi meg az előállítást, hanem arra lehetőség van a (2) bekezdésben szabályozott esetben is, ha egyébként – bár szeretné – de nem tudja magát igazolni az igazoltatott személy. Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja mindkét esetre biztosítja az előállítás lehetőségét, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható. Az Rtv. 29. § (2)-(4) bekezdését, valamint a 33. § (2) bekezdését tehát nem egymástól elszigetelten, hanem egymás mellett, az előállítás jogszabályi céljának figyelembevételével kell alkalmazni. Ezt az Rtv. 29. § (5) bekezdése jelen esetre vonatkozóan egyértelműen meghatározza. A személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén – függetlenül attól, hogy azt megtagadás vagy más objektív körülmény eredményezte –, az előállítás célja a személyazonosság megállapítása.

Jelen esetben tehát a felperes azért nem járt el szakszerűen az előállítás kapcsán, mert sürgősen alkalmazta ezt az intézkedést, hiszen az igazoltatott személyt maga is ismerte korábbi intézkedései kapcsán, illetve a jelenlevő hozzátartozói is igazolni tudták volna a személyazonosságát. Az Rtv. 15. § (1) bekezdése az arányosság követelménye körében rögzíti azt, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az intézkedő rendőrnek az Rtv. 33. § (2) bekezdésében foglaltak szerint valóban van mérlegelési lehetősége a tekintetben, hogy él-e az előállítás lehetőségével, ez azonban nem jelenti azt, hogy a rendeltetésétől eltérő célra alkalmazhatná ezt az intézményt. A felperes által készített jelentés szerint az előállítás kizárólagos célja az igazoltatott személy személyazonosságának megállapítása volt, így alaptalanul hivatkozik a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy ezt az intézkedést jogszerűen alkalmazhatta az igazoltatott személy lecsendesítésére, egy esetleges tettegesség megelőzésére. Az Rtv. 33. §-a egyébként is taxatív módon határozza meg az előállítás lehetséges eseteit.

A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél az első- és a másodfokú eljárás során nem hivatkozott és a bizonyítékait sem jelölte meg), nem lehet hivatkozni (BH 2002.447.). A felperes korábban nem hivatkozott arra, hogy az igazoltatott megtiltotta a hozzátartozói számára a személyazonosságának az igazolását, így

ennek vizsgálatára a felülvizsgálati eljárásban már nem kerülhetett sor.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében az eset összes körülményei alapján kérte az alperes által alkalmazott fenytítés enyhítését.

A másodfokú bíróság ennek kapcsán helytállóan értékelte azt a körülményt, hogy a felperessel szemben a szolgálati jellemzéséből megállapíthatóan jelen fegyelmi eljárást megelőzően több fegyelmi eljárás, illetve több büntetőeljárás is indult, amelynek egyike megrovással zárult. A Hszt. 123. § (1) bekezdésében meghatározott fenytítések közül a jelen esetben alkalmazott fenytítést megelőző fenytítés a pénzbírság, amely a Hszt. 123. § (2) bekezdése értelmében jelen esetben nem volt alkalmazható. Ezen túlmenően a fegyelmi jogkör gyakorlója a Hszt. 124. § (1) bekezdése alapján az alkalmazott fenytítés végrehajtását egy év próbaidőre felfüggesztette, így a Hszt. 124. § (2) bekezdése alapján, ha a próbaidő eredményesen eltelik, úgy kell tekinteni, mintha a felperes fenytítésben nem részesült volna. A fentiek alapján az alperes által alkalmazott fenytítés enyhítése nem indokolt.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkezdvezménye folytán a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a, valamint 73/2009.(XII.22.) IRM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. április 4.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő